

AUTOKLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Opletalova 29, 110 00 Praha 1

tel. 602 363 032

e-mail: spicka@autoklub.cz, www.autoklub.cz

STÁT REZIGNOVAL NA BODOVÝ SYSTÉM

- ✚ Přestupky zjištěné automatizovaným systémem bez obsluhy (radary, kamerovými systémy) jsou vyřizovány bez toho, že by řidičům byly započítávány body.
- ✚ Dál řídit mohou i ti, kteří opakovaně porušují zákon.
- ✚ Téměř polovina (43,7 %) ze všech oznámených přestupků mohlo být řešeno uhrazením tzv. určené částky provozovatelem vozidla bez bodového postihu (73 933 přestupků z celkového počtu 169 339).
- ✚ Řidičům byla uložena sankce v 592 případech, což představuje necelé jedno procento (0,8 %) předmětných přestupků.
- ✚ V Praze byla sankce za přestupek zjištěný automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy uložena 1 (slovy jednomu) řidiči.

Poznámka: Údaje za období 19. 1. až 30. 6. 2013

Změna zákona o silničním provozu účinná od ledna loňského roku sice do značné míry vyloučila výmluvy řidičů na tzv. osobu blízkou, ale současně umožňuje, že **přestupky zjištěné radary nebo kamerovými systémy jsou vyřizovány bez toho, že by řidičům byly započítány body** v rámci bodového systému. Tzv. určenou částku či pokutu za správní delikt platí majitel (provozovatel) vozidla, řidič se však vyhne trestným bodům. Řídit tak mohou i ti, kteří opakovaně porušují zákon.

Řidiči toho hojně využívají, a úřady jsou spokojené: Hodnotí kladně, že ubylo výmluv na osobu blízkou, a zvláště obcím je sympatické, že přibývá peněz do jejich rozpočtu. Např. ve Zlíně, Ostravě nebo Olomouci lidé v roce 2012 zaplatili jen 15 až 20 % pokut, loni však toto číslo stoupl na 80 procent (zdroj: ct24.cz).

Jenomže ono by snad nemělo jít jen o peníze z vybraných pokut. Bodový systém byl zaveden proto, aby se zvýšila kázeň řidičů a tím i bezpečnost na našich silnicích. Současný stav pak svědčí o tom, že **stát na bodový systém u přestupků zjištěných automatizovaným systémem bez obsluhy rezignoval, rezignoval na jeden z účinných způsobů represe.**

Vyhodnocení objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla v České republice (zdroj: MD)

Oznamovatel	Období 1. 1. 2012 - 30. 6. 2012		Období 19. 1. 2013 - 30. 6. 2013						
	Počet všech oznámených přestupků	Počet věcí odložených - § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích	Počet všech oznámených přestupků	Počet věcí odložených - § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích	Počet výzev k uhrazení určené částky dle § 125h zákona o silničním provozu	Počet věcí vyřízených uhrazením určené částky	Počet věcí vyřízených uložením pokuty za správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu	Počet přestupků zjištěných automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy, u kterých byla uložena sankce řidiči vozidla	Počet věcí dosud nevyřízených
Policie ČR	35 818	807	44 335	1 286	12 075	6 999	452	236	13 858
Obecní policie	538 477	496 274	147 562	2 973	61 335	27 903	604	328	30 263
Jiný subjekt	6 575	199	4 442	509	523	339	11	28	767
Celkem	580 870	497 280	196 339	4 768	73 933	35 241	1 067	592	44 888

Z uvedené tabulky vyplývá, že v období od 19. 1. do 30. 6. 2013 v celé ČR (včetně Prahy) bylo oznámeno celkem 196 339 přestupků, a z toho 73 933 přestupků bylo řešeno podle § 125h zákona o silničním provozu. To znamená, že **43,7 % přestupků mohlo být řešeno bez využití bodového systému, uhrazením tzv. určené částky provozovatelem vozidla.**

Určená částka byla uhrazena v cca polovině případů (35 241 případů, 47,7 %). Řidičům byla uložena sankce v 592 případech, což představuje necelé jedno procento předmětných přestupků (0,8 %).

Vyhodnocení objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla v Praze (zdroj: MD)

Oznamovatel	Období 1. 1. 2012 - 30. 6. 2012		Období 19. 1. 2013 - 30. 6. 2013						
	Počet všech oznámených přestupků	Počet věcí odložených - § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích	Počet všech oznámených přestupků	Počet věcí odložených - § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích	Počet výzev k uhrazení určené částky dle § 125h zákona o silničním provozu	Počet věcí vyřízených uhrazením určené částky	Počet věcí vyřízených uložením pokuty za správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu	Počet přestupků zjištěných automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy, u kterých byla uložena sankce řidiči vozidla	Počet věcí dosud nevyřízených
Policie ČR	6395	33	15960	26	7041	3574	21	1	5804
Obecní policie	509949	481052	119106	18	46794	20058	3	0	19380
Jiný subjekt	200	?	100	?	0	0	0	0	?
Celkem	516544	481085	135166	44	53835	23632	24	1	25184

Pokud jde o Prahu, bez využití bodového systému, tedy uhrazením tzv. určené částky, mohlo být řešeno 53 835 přestupků, tj. 39,8 % ze všech oznámených přestupků.

Pouze jednomu řidiči byla uložena sankce za přestupek zjištěný automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy.

Poznámka

Výše uvedené údaje se týkají období od 19. ledna do 30. června 2013.

Objektivní odpovědnost

Od 19. ledna 2013 je u nás zavedena tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla. Cílem této změny zákona o silničním provozu bylo znemožnit výmluvy na tzv. osobu blízkou a tím zvýšit vymahatelnost práva a nepřímo tak i bezpečnost silničního provozu. (Text ustanovení zákona o silničním provozu, která objektivní odpovědnost upravují, je uveden na konci této informace.)

Objektivní odpovědnost se týká pouze případů, kdy porušení zákona řidičem je zjištěno automatizovaným systémem bez obsluhy, tj. např. stacionárním radarem nebo automatickým kamerovým systémem. Jde tedy zpravidla o překročení rychlosti nebo o jízdu na červenou. Objektivní odpovědnost se také týká nedovoleného zastavení a stání (v těchto případech ale nejde o body, i když je takovýto přestupek postižen na místě). Jde tedy o případy, kdy je objektivně značně ztížené ihned zjistit totožnost řidiče. V případě všech ostatních přestupků zůstává zachována stávající úprava, odpovědnost za ně tedy nadále nese řidič.

Jak to probíhá

Pokud například strážník obecní policie zjistí špatně parkující vozidlo, přestupek zadokumentuje a následně jej oznámí obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa spáchání. Tento úřad následně zašle provozovateli výzvu k úhradě určené částky, která odpovídá výši pokuty pro blokové řízení (do 2000 Kč), a pokud ji provozovatel do 15 dnů uhradí, je tím věc vyřešena.

Provozovatel může místo uhrazení této částky úřadu sdělit totožnost osoby, která vozidlo řídila, a pokud tak učiní, úřad proti takové osobě zavede přestupkové řízení, kde jí hrozí pokuta (v případě bodově hodnocených přestupků i body, popřípadě zákaz činnosti, což ale není případ špatného parkování). Pokud by úřad osobě, která mu byla provozovatelem udána jako řidič, spáchání přestupku neprokázal (např. pokud se nepřizná, bude svádět vinu na jiného, nebo pokud tuto osobu ani úřad nedohledá nebo neexistuje-li), zahájí řízení proti provozovateli, na jehož konci mu hrozí pokuta až 10 000 Kč, maximálně však do výše pokuty za přestupek, který zavedl příčinu úřednímu jednání.

Odpovědnost při dopravní nehodě

Dojde-li přestupkem k dopravní nehodě, objektivní odpovědnost provozovatele podle zákona se neuplatní. V souladu se zákonem totiž řidič musí po nehodě povinně zastavit, což umožňuje jeho ztotožnění. Pokud by řidič ujel, pak bezesporu existuje společenský zájem na tom ho vypátrat a nespokojit se jen tím, že by pokutu za něj zaplatil provozovatel.

Vyvinění provozovatele

Zákon připouští, že se provozovatel může vyvinít. Jde však o zcela výjimečné případy, kdy mu auto bylo ukradeno a on to řádně nahlásil (za zloděje pochopitelně neodpovídá), nebo kdy auto prodal jinému a oznámil to příslušnému pracovišti registru vozidel. **Neodpovídal by ani tehdy, pokud by se např. ukázalo, že radar fungoval s lidskou obsluhou.**

Zánik odpovědnosti

V případě objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla platí zvláštní lhůty zániku odpovědnosti za delikt. Jeho odpovědnost by zanikla, jen pokud by řízení proti provozovateli nebylo zahájeno do 2 let ode dne, kdy se o deliktu příslušný úřad dozvěděl (typicky z oznámení od policie), nejpozději do 4 let ode dne spáchání deliktu. Pokud už jednou řízení proti provozovateli je zahájeno, odpovědnost už nezanikne, takže **obstrukce v řízení** provozovateli moc platné nebudou, maximálně **výsledek řízení oddálí, ale nezmaří jej**.

Text ustanovení zákona o silničním provozu, která objektivní odpovědnost upravují:

§ 10

Povinnosti provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla nesmí

...

d) *přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.*

...

(3) *Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*

(4) *Provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu.*

...

§ 125f

Správní delikt provozovatele vozidla

(1) *Právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*

(2) *Právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud*

a) *porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,*

b) *porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a*

c) *porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.*

(3) *Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč.*

(4) *Obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a*

a) *nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo*

b) *řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

(5) *Provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích*

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

§ 125g

(1) Je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. Řízení o přestupku lze zahájit, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 5.

(2) Dopustil-li se provozovatel vozidla více správních deliktů podle § 125f, o kterých je příslušný vést řízení týž obecní úřad obce s rozšířenou působností, vede se o těchto deliktech společné řízení.

(3) Za více správních deliktů provozovatele vozidla podle § 125f, projednaných ve společném řízení, se uloží pouze jedna pokuta podle § 125f odst. 3. Pro určení výše pokuty se použije sazba pokuty za přestupek nejpřísněji postižitelný.

§ 125h

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a

c) porušení je možné projednat uložení pokuty v blokovém řízení.

(2) Určená částka se stanoví ve stejné výši jako pokuta v blokovém řízení. Při stanovení určené částky obecní úřad obce s rozšířenou působností přihledne k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.

(3) Určená částka je splatná do 15 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.

(4) Výzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.

(5) Je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(6) Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(7) Je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.

(8) Určená částka je příjmem obce, jejíž obecní úřad vyzval provozovatele vozidla k uhrazení určené částky.